

Så här jobbar EIO med riksavtalsförhandlingarna

Den 28 januari 2010 gick det verkliga starskottet för årets avtalsförhandlingar för elteknikföretagen då EIO och Svenska Elektrikerförbundet, SEF, växlade sina respektive avtalskrav. Mer om dessa kan du läsa på sidorna 9 och 10. EIO och SEF har nu bestämt ett antal förhandlingstillfällen från början av februari fram till utgången av mars då installationsavtalet går ut och ett nytt avtal förhoppningsvis är klart.

Foto: Sofia Pettersson

EIO:s förhandlingsgrupp: Från Leif Pettersson, Henrik Junzell, Tomas Nilsson, Kenneth Andersson, Rickard Lindberg, Gunilla Blomberg Rengård, Martina Höök, Anders Elf och Åsa Kjellberg Kahn.

Avtalsförhandlingarna genomförs av EIO:s så kallade förhandlingsgrupp som består av förhandlingsavdelningen förstärkt med fyra företagsrådgivare, en från varje region, under ledning av förhandlingschefen Åsa Kjellberg Kahn. I förhandlingsgruppen finns också mycket specialkompetens att lyfta

in vid behov i förhandlingarna, exempelvis inom områdena arbetsrätt, ackord, arbetsmiljö och elsäkerhet.

DELTA VID BEHOV

De direkta förhandlingarna med Elektrikerförbundet kommer att föras av Åsa Kjellberg Kahn, An-

ders Elf, förhandlare centralt och Henrik Junzell, företagsrådgivare från EIO Uppsala-Västerås. EIO:s vd Jan Siezing kommer också att delta vid behov.

Förhandlingarna om nya tjänstemannaavtal – som förs tillsammans med bland annat VVS-Företagen – kommer att ledas av Ulf Nordström med assistans av Martina Höök, båda från EIO:s centrala förhandlingsavdelning. Tjänstemannaavtalen löper ut den 30 april och de förhandlingarna startar därför något senare.

SLUTLIGT BESLUT

De slutliga besluten om nya och ändrade kollektivavtal tas av EIO:s styrelse som därför löpande håller sig á jour i viktiga frågor och med förhandlingarna över huvudtaget. Inom styrelsen har det också utsetts ett mindre utskott av styrelsemedlemmar som ska hantera avtalsfrågor mellan styrelsemötena, till exempel om det brådskar.

Vad är viktigast i årets avtalsrörelse?

Foto: Johanna Norin

Thomas Carlsson, NEA Teknik AB, Lidköping:

– Det finns idag begränsningar i Installationsavtalet, exempelvis gällande rekrytering. Vi vill ju att elteknikbranschen ska omfatta nya nischer. Det förändrar synen på vilka medarbetare vi behöver. Därför är det viktigt att de anställda har rätt kompetens. Jag vill ha ett avtal som omfattar även nya teknikområden, ett avtal som alltså omfattar dagens verklighet.

>>>

NÄR LÖPER AVTALEN UT?

EIO förhandlar på installationsområdet med Svenska Elektrikerförbundet och på tjänstemannaområdet med Unionen, Sveriges Ingenjörer och Ledarna. För lagerpersonal anställda i butik i EIO-anslutna företag tecknar EIO så kallat hängavtal på lageravtalet respektive detaljhandelsavtalet. EIO har dessutom avtal med SEKO för ett mindre antal företag. Nedan ser du när de respektive avtalen löper ut:

Avtalsområde	Avtalet löper ut
Installationsavtalet	31 mars 2010
Lageravtalet	31 mars 2010
Detaljhandelsavtalet	31 mars 2010
SEKO-avtalet	31 mars 2010
Tjänstemannaavtalet	30 april 2010

“Avgörande att kollektivavtalet hänger med i utvecklingen”

– I årets avtalsrörelse har parterna två stora utmaningar: att hantera lågkonjunkturen och att tänka framtidsinriktat. Resultatet kommer att få stor betydelse för elteknikbranschen, inte bara det kommande året utan även på längre sikt, säger Åsa Kjellberg Kahn, EIO:s förhandlingschef.

– Om vi ska lyckas så måste många frågor lösas. En avgörande del är att kollektivavtalet är anpassat efter dagens förutsättningar snarare än gårdagens. Och det är bråttom – annars kommer utvecklingen att ske vid sidan av EIO-företag och deras anställda, säger Åsa Kjellberg Kahn.

VAD ANSER EIO OM KOSTNADER OCH AVTALS PERIOD?

Lågkonjunkturen har drabbat även elteknikbranschen med minskade volymer, ökad arbetslöshet och sannolikt även kraftigt minskad lönsamhet. Branschen drabbas snarare av lågkonjunktorens effekter än de flesta andra branscher. Trots att det på många håll redan har vänt så kommer elteknikbranschen att få ett mycket tufft 2010. Det ökar osäkerheten för många företag. Något utrymme för centralt bestämda höjningar av arbetskostnaderna – lika för alla företag – finns därför inte. Lönehöjningar får ske efter de möjligheter som finns lokalt.

Under alla förhållanden har

EIO och Elektrikerförbundet under lång tid varit eniga om att följa principen om att svenska exportföretag ska ha en lönenormerande roll. EIO utgår från att parterna följer märket även under årets avtalsrörelse. Med hänsyn till det osäkra ekonomiska läget vill EIO i denna avtalsrörelse ha en kort avtalsperiod.

HUR SER EIO PÅ UTVECKLINGEN AV MÅNADSLÖN OCH ACKORD?

EIO och Elektrikerförbundet verkar vara eniga om att en utveckling av branschen mot nya teknikområden leder till att nya roller uppstår på företagen. Då är det också nödvändigt att lönesystemen är tillräckligt flexibla för att stödja utvecklingen snarare än motarbeta den. Här behövs flera ansatser av parterna.

- Utveckla löneprocessen på företagen – den individuella månadslönen infördes 1995 och det är dags för parterna att gå vidare och förbättra löneprocessen.

- Löneavtalet är stelt och tar inte hänsyn till den lokala lönebildning som finns – justeringar behövs i avtalet.
- Det ska vara möjligt att komma överens på företagsnivå om alternativ till ackord och ATL.
- Fördelning av ackord ska ske med större hänsyn till månadslönen.

EIO:S ÅSIKTER OM KOMPETENS OCH REKRYTERING?

Yrkesutbildningsavtalet tillkom 1945 och är tillsammans med anställningskraven i installationsavtalet i stort anpassat för en bransch med huvudsakligen starkströmsinstallationer. Lärlings- och certifikatssystemet har många goda sidor men uppfyller inte de krav som de var tänkta för och som vi har i dag. Om branschens företag ska kunna möta nya och ändrade kundkrav och ta till sig arbetsuppgifter inom nya teknikområden behöver de anställda både ha rätt och olikartade kompetenser. Dagens avtal försvårar den utvecklingen. EIO vill därför att

- installationsavtalet ändras så att möjligheterna att anställa den kompetens som behövs för olika arbetsuppgifter inte hindras eller försvåras på grund av kollektivavtalet och att
- parterna tillsammans utreder lärlings- och certifikatsfrågorna för en modern elteknikbransch.

HUR VILL EIO MÖTA RISKEN ATT UNGDOMARNA FÖR SVINNER FRÅN BRANSCHEN I LÅGKONJUNKTUR?

Branschen tappar många unga i en lågkonjunktur. Uppsägningarna

ökar, vilket förstås påverkar även yngre. Principen sist in – först ut innebär att unga med kort anställningstid med automatik är de som får lämna först vid uppsägningar. Med dem försvinner ofta företagets färskaste kompetens inom nya teknikområden. Vad som ytterligare försvårar är att yrkesutbildningsavtalet dessutom ställer upp hinder för att (åter)anställa yngre lärlingar eftersom korta tidsbegränsade anställningar som huvudregel inte tillåts.

EIO vill därför ha

- en temporär överenskommelse avsedd just för lågkonjunkturen och dessa problem som bland annat ger möjlighet att lägga lärlingar i egen turordning vid uppsägning och att anställa även för kortare jobb.

HUR VILL EIO SÄKRA KOMPETENSEN VID DRIFTSINSKRÄNKNINGAR?

Installationsavtalet omfattar ca 2600 företag inom EIO. Elteknikbranschen var möjligen en gång, när avtalets grunder bestämdes, en bransch med homogen verksamhet. Men så är inte längre fallet. Verksamheterna skiftar både mellan och inom företagen – service, entreprenad, industriinstallation, tele, larm och annan svagström etc. Målsättningen för EIO är att företagen och branschen ska utvecklas mer mot befintliga kundkategorier genom att kunna sälja mer utvecklade tjänster och genom att företagen ska kunna ta till sig nya teknikområden.

En viktig framgångsfaktor för att

>>>

Vad är viktigast i årets avtalsrörelse?

Ingemar Lindberg, Vinci Energies Nordic AB/Emil Lundgren AB, Göteborg:

– Det finns mycket som är viktigt i denna avtalsrörelse, precis som i alla avtalsrörelser. Men mot bakgrund av rådande situation på marknaden ser jag det som viktigast att avtalsrörelsen sker i samförstånd. Vidare är det angeläget att hitta lösningar som gör att lärlingar kan fortsätta att slutföra sina utbildningar – de behövs för framtiden!

POSTTIDNING B

RETURADDRESS:

Elektriska Installatörsorganisationen EIO

Box 17537

118 91 STOCKHOLM

AVTALSNYTT

INFORMATION TILL ELEKTRISKA INSTALLATÖRSORGANISATIONENS MEDLEMMAR • FEB 2010

>>> detta ska bli verklighet är att EIO-företagen får anställa personal efter de kompetensbehov som faktiskt finns utan att vara bundet vid detaljerade föreskrifter i kollektivavtal. Men dessutom måste rätt kompetens också kunna behållas om en driftsinskränkning blir nödvändig.

Av dessa skäl tillsattes 2007 en partsgemensam arbetsgrupp för översyn av denna fråga liksom vissa andra LAS-frågor som Elektrikerförbundet fört upp och arbetsgruppen har presenterat förslag till lösningar. EIO vill

- att frågorna nu slutförs under årets avtalsrörelse. Att kunna behålla den personal som hör till respektive enhet inom företaget är en avgörande del i om utvecklingen av branschen ska kunna lyckas.

HUR SER EIO PÅ ARBETSTIDSFÖRLÄGGNING?

Ett ytterligare led för att möjliggöra utveckling av branschen och för att kunna ta uppdrag inom nya områden är att i det centrala avtalet ge utrymme för en mer flexibel arbetstidsförläggning och möjligheter att disponera över denna genom lokala och individuella överenskommelser. EIO vill

- att avtalet ändras för att ge möjlighet till flexiblare arbetstider

VAD ÄR EIO:S FRAMGÅNGSFAKTOR FÖR NYA TEKNIKOMRÅDEN?

EIO kommer att verka för en bredare anslutning av företag med större täckning inom hela elteknikbranschen och för att mer traditionella elinstallationsföretag ska kunna utvecklas inom närbesläktade teknikområden. En avgörande framgångsfaktor är att EIO kan tillhandahålla ett kollektivavtal som ger rätt förutsättningar. Elektrikerförbundet synes dela målsättningen om en bred grund för branschen. Parterna har återigen inlett ett gemensamt arbete i denna fråga och EIO vill

- att arbetet för nya villkor ska slutföras med målsättningen att nya villkor ska kunna gälla under 2010.

EIO:s avtalsförslag i korthet

- Kort avtalsperiod
- Följ kostnadsnormen från internationellt konkurrensutsatt verksamhet
- Lokal lönebildning
- Utveckla den individuella månadslönen och stärk löneprocessen i företaget
- Överenskommelser om alternativa prestationslönesystem ska kunna fattas på företagsnivå
- Ackordsöverskottet ska delas lika utöver individuell månadslön
- Utred hur vi kan modernisera Yrkesutbildningsavtalet efter branschens behov idag
- Ändra utbildningskraven så att företagen kan anställa efter behov
- Underlätta att anställa och behålla lärlingar i lågkonjunktur
- Behåll rätt kompetens vid driftsinskränkning genom att anpassa turordning efter respektive enhet
- Flexibel arbetstidsförläggning genom lokala och individuella överenskommelser
- Nya villkor för nya teknikområden

Elektrikerförbundets krav i huvudsak

- Avtalsperiod 1 år
- Lön och ersättningar höjs med 2,6 %, dock lägst 620 kr/mån, mer på beredskap och ackord
- All löneförhöjning generell, inga pottor för individuell fördelning
- Begränsning i skyldigheten att arbeta utanför hemorten
- Arbetstidförkortning
- Omställning och rehab
- Förstärkt rätt till tillvidareanställning
- Mer extra pension
- Reglering av arbetsgivarens rätt att kontrollera arbetstagaren, exempelvis alkotest och ID 06
- Kompensation för overtidsarbete endast som kompensationsledighet när arbetslösheten i branschen överstiger x procent
- X procent av lönesumman ska avsättas till "Elektrikerförbundets Förtroendemannakassa" – vilken ska användas för ersättning till arbetsgivare som betalt förtroendemannatid
- Fortsatt särskilt bidrag
- Fortsatt betalning av grupplivförsäkring
- Hissprislista

Följ avtalsförhandlingarna på www.eio.se. Där kan du läsa parternas avtalskrav i sin helhet under "Avtal 2010".

Vad är viktigast i årets avtalsrörelse?

Staffan Pålsson, Bravida AB, Västra Frölunda:

– Den absolut viktigaste frågan borde vara ATL-listan. Att tjudra sig fast vid ett sådant förlegat sätt att premiera arbete hör inte hemma i vår tidsperiod. Ett ackord som premierar materielåtgång och på det viset orsakar överkostnader för företaget. Och det allvarigaste, nämligen den långsiktiga miljöbelastning det medför borde engagera även Elektrikerförbundet. I årets förhandling måste vi fokusera på möjligheten till differentiering av driftsenheter. Man kan inte straffa företag som jobbar under en och samma juridisk enhet utan nu måste kompetentstillhörigheten få styra. En annan fråga är de krav på arbetstidsförkortning som dyker upp till och från. Vi arbetar i en tjänstebans och det vi tillhandahåller våra kunder är utfört arbete, alltså måste vi ha möjlighet att leverera så många timmar som möjligt och på ett så flexibelt sätt som möjligt. Därför är "lönekompensation" med tid inget alternativ. Sist men inte minst, vi måste få det enklare att värna om våra lärlingar.

Vad är viktigast i årets avtalsrörelse?

Bengt Nylén, Skanska Electro AB, Malmö

– Vi måste få till en mer liberalare hantering av turordningsfrågorna. Hänsyn måste tas till att kompetens är livsviktigt för företagens överlevnad.